

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ ЗА 2020 ГОДИНА НА
ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СРЕДСТВА ОД ПРОГРАМИТЕ ЗА ЗДРАВСТВЕНА
ЗАШТИТА, СОПСТВЕНО УЧЕСТВО НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА
ВО ЦЕНАТА НА ЗДРАВСТВЕНАТА УСЛУГА И ДРУГИ
СРЕДСТВА ОД СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ (531)

01 2020 06 05/2

Скопје, мај 2022 година

СОДРЖИНА

Опис	Страна
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР	1 - 10
Финансиски извештаи за 2019 и 2020 година:	
Биланс на приходи и расходи	11
Биланс на состојба	12
Сметководствени политики и образложенија кон финансиските извештаи	
- Вовед	13
- Сметководствени политики	13 - 14
- Образложенија кон финансиските извештаи	14 - 18

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број: 25-832/6

Дата: 09.05.2022

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Државниот завод за ревизија изврши ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Јавната здравствена установа Центар за јавно здравје Битола (во понатамошниот текст - Центар) на сметката за средства од програмите за здравствена заштита, сопствено учество на осигурените лица во цената на здравствената услуга и други средства од сопствени приходи (во понатамошниот текст – сметка за сопствени приходи) за 2020 година.

Изразивме мислење со резерва во однос на вистинитоста и објективноста на финансиските извештаи и неповолно мислење за усогласеноста на финансиските трансакции со релевантната законска регулатива за 2020 година.

Не е вршена ревизија, ниту е издаден извештај за финансиските извештаи на Центарот за годините кои претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.

Со извршената ревизија на финансиските извештаи на Центарот за 2020 година констатирано е следното:

- при потрошокот на материјалите не се изготвува пропратната документација за потврдување на потрошокот;
- воспоставена е пракса да се врши месечен попис на состојбата на залихите по потрошувачки места и утврдената состојба се евидентира во материјална и сметководствената евиденција и
- во дел од спроведените постапки за јавна набавка констатиравме несоодветна примена на Законот за јавните набавки.

За надминување на констатираните состојби дадени се препораки до одговорните лица.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 1

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Во делот на Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет ревизијата известува дека Центарот има ненаплатени побарувања од Министерството за здравство по основ на извршени здравствени услуги по програми за здравствена заштита во износ од 4.451 илјади денари.

Не се примени забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 25-832/2 од 01.04.2022 година.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 2

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на страна 11 и 12, заедно со ревизија на усогласеност на Јавната здравствена установа Центар за јавно здравје Битола на сметката за сопствени приходи, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на приходи и расходи за годината која завршува со тој датум и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2021 година согласно член 23 од Законот за државната ревизија.
- 1.3. Не е вршена ревизија, ниту е издаден извештај за финансиските извештаи на Центарот за годините кои и претходат на годината која е предмет на оваа ревизија.
- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој Извештај се одговорност на раководството на Центарот застапуван од:

- Прим. д-р Елизабета Крстева, директор од 28.10.2019 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

- 1.5. Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1. врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 3

1. _____

2. _____

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски докази за тоа дали приходите и трошоците се остварени/користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и процена на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI). Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При процена на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на внатрешните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

2. Цели, заснованост и период на вршење на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

4

1. _____

2. _____

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија и со прифатени и спроведени извесни корекции од страна на субјектот, како резултат на утврдени погрешни прикажувања.

3. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој Извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот - предмет на ревизија одржан на 18.02.2022 година.

Не се примени забелешки по Нацрт извештајот на овластениот државен ревизор број 25-832/2 од 01.04.2022 година.

Констатирани се следните состојби:

3.1. Финансиски извештаи

3.1.1. Со извршената ревизија на начинот на прием, евидентирање и издавање на залихите на материјали со салдо 12.511 илјади денари на 31.12.2020 година, ревизијата ги утврди следниве состојби:

- не е донесен интерен акт со кој ќе се уреди приемот, издавањето, потрошокот и начинот на вреднување на залихите уредено со член 7 став 1 алинеја 6 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола. Во текот на ревизијата донесени се процедури со кои е опфатен начинот на набавка и приемот на материјалите, но не и потрошокот на истите;
- приемот на материјалите се врши директно во потрошувачките организациони единици – лаборатории, каде потрошокот на истите се врши по потреба без воспоставени контролни механизми и без изготвување соодветни документи (требовања/издатници);
- не е воспоставена евиденција на потрошокот на залихите по организациони единици и по извршена услуга што не е во согласност со член 92-г од Законот за здравствената заштита. Воспоставена е пракса да

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 5

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

се врши месечен попис на количините на залихите во потрошувачките единици и евидентирање на утврдената состојба во сметководствената и материјалната евиденција и

- набавените материјали при приемот се евидентираат во материјалната евиденција, додека пак фактурите не секогаш се евидентираат истовремено и во сметководствена евиденција. Поради тоа во текот на годината се јавува неусогласеност на состојбите помеѓу овие евиденции, а со извршениот попис на 31.12.2020 година извршено е усогласување на состојбите во сметководствената и материјалната евиденција со фактичката состојба.

Утврдените состојби не се во согласност со член 2, член 6 став 2 од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници.

Наведените состојби создаваат ризик од нереално и нецелосно следење на потрошокот на залихите кои се неопходни за вршење на дејноста и имаат влијание врз точноста и вистинитоста на искажаните податоци во финансиските извештаи.

Препораки:

Одговорното лице да преземе активности за:

- воспоставување на евиденција на потрошокот на материјалите по организациони единици и по извршена услуга и
- обезбедување на ажурно и хронолошко евидентирање на трансакциите во деловните книги односно набавката, приемот и издавањето на залихите да се евидентираат во сметководствената евиденција во моментот на нивното настанување.

3.2. Користење на средствата согласно законски прописи

3.2.1. Со увид во начинот на планирање, спроведување и реализација на постапките за јавни набавки спроведени во 2019 и 2020 година, а по кои во 2020 година преземени се обврски во вкупен износ од 31.358 илјади денари, извршивме ревизија на 33 постапки за јавни набавки, со кои опфативме 93% од вкупно преземените обврски, при што го констатиравме следното:

Центарот при вршењето на лабораториски анализи користи апарати со затворени системи за кои е воспоставена пракса да се обезбедуваат како донација преку договори за деловно-техничка соработка, отстапување на опрема на користење или пак директен договор за донација. Овие апарати користат реагенси и потрошен материјал кои ги обезбедува исклучиво економскиот оператор од кој е добиен апаратот и со техничките

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор 6

1. _____

2. _____

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

спецификации во постапките за јавни набавки се посочуваат реагенси за конкретните апарати, поради што се доставува само една понуда. Ваквото постапување не е во согласност со член 3 од Законот донации и за спонзорства во јавните дејности во кој се наведува дека донацијата е доброволна и безусловна помош во пари, добра и услуги која не треба да создава директна корист за давателот на истата.

На овој начин, Центарот спровел 16 постапки за набавка на медицински и лабораториски потрошен материјал за кои во 2020 година се преземени обврски во износ од 18.067 илјади денари, што придонело да не се создадат услови за намалување на цената преку електронско негативно наддавање и е прифатена цената која е дадена во понудата на единствениот понудувач. Пет од наведените постапки се спроведени преку преговарање без објавување на оглас за набавка на медицински потрошен материјал и тестови за детекција на COVID 19, при што за оваа намена преземени се обврски во вкупен износ од 11.105 илјади денари.

Неоспорувајќи ги залагањата и професионалниот ангажман на Центарот во услови на пандемија, ревизијата смета дека ваквиот начин на спроведување на постапките за набавка на медицински потрошен материјал и добивањето на апарати за вршење на анализите, овозможува директна корист на донаторите, ја ограничува конкуренцијата во постапката за јавна набавка и не овозможува рационално користење на средствата, што не е во согласност со член 4 и член 5 од Законот за јавните набавки.

Препорака:

Одговорното лице во Центарот да ги преземе следните активности:

- напуштање на воспоставената пракса за обезбедување на апарати со затворени системи по пат на донација или отстапување и
- при набавка на материјали за лабораториски испитувања да се користи законската можност за доделување на повеќегодишна рамковна спогодба, а предметот на набавката да се дефинира како тест за определено испитување и при тоа да се обврзе економскиот оператор чија понуда е избрана за најповолна да достави компатибилен апарат за вршење на тестовите во периодот на траење на договорот.

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

Основ за изразување на мислење

Вкупен ефект од утврдените состојби во точката 3.1. и 3.2., кои претставуваат основ за изразување мислење е

- невоспоставено следење на потрошок на материјали и
- несоодветна примена на Законот за јавните набавки во дел од спроведените постапки за јавни набавки.

4. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, со исклучок на ефектот на прашањата изнесени во точката 3.1. финансиските извештаи ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавната здравствена установа Центар за јавно здравје Битола на ден 31 декември 2020 година како и резултатите на финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со важечката законска регулатива.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 3.2. активностите, финансиските трансакции и информации, рефлексирани во финансиските извештаи Јавната здравствена установа Центар за јавно здравје Битола, не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

5. Нагласување на прашања за неизвесност и континуитет

- 5.1. Владата согласно Законот за здравствена заштита носи програми за здравствена заштита со кои се утврдуваат мерки, задачи и активности, содржина, обем и рокови за нивно извршување како и финансиски средства за остварување на ниво на програма и тоа за осигурени и неосигурени лица. Министерството за здравство извршило распределба на средствата на јавните здравствени установи по програми и надзор на спроведување на истите врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во програмата, во обем на одобрените средства од Буџетот на Република Северна Македонија за тековната година.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 8

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

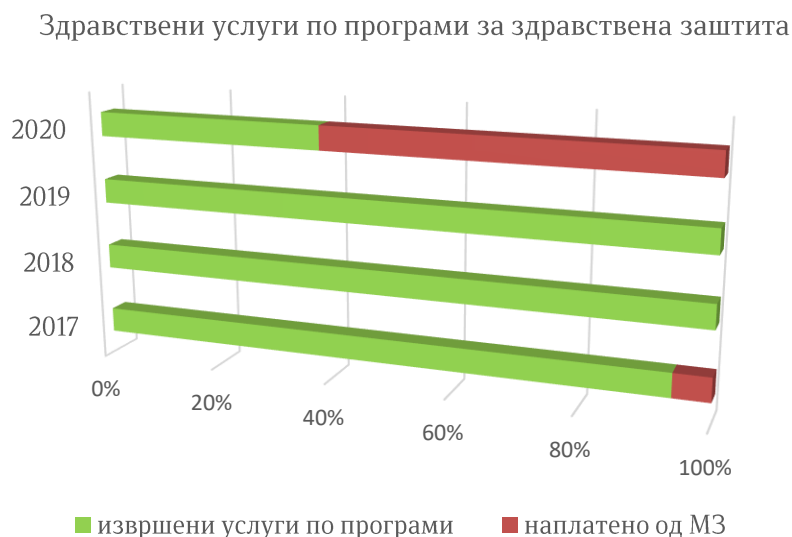
Во отсуство на пишани критериуми и утврдена постапка за распределба на финансиските средства по програми, истите се одобруваат во вкупен износ на ниво на сите јавни здравствени установи. Оваа состојба оневозможува:

- транспарентна распределба на средствата на поодделните јавни здравствени установи;
- сообразување на преземените активности и одобрените средства по програми поради што наплатата на побарувањата по наведените основи од Министерство за здравство не може да се изврши во целост и
- остварување на целите по програми.

На ден 31.12.2020 година Центарот има ненаплатени побарувања од Министерството за здравство за извршени здравствени услуги по програми за здравствена заштита во износ од 4.451 илјади денари. Наведеното има влијание врз финансиската состојба на Центар и квалитетот на услугите што се даваат на крајните корисници.

Динамиката на извршени услуги по програми за здравствена заштита и наплата на истите по години е прикажана на Графиконот подолу.

Графикон бр.1 - Извршени здравствени услуги и нивна наплата од Министерство за здравство

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 9

**ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР**

5.2. Извршени се корекции на одделни состојби на сметките од главната книга и изготвен е налог бр. ДР/3 од 02.01.2021 година со кој е извршено зголемување на вкупната актива и пасива во Билансот на состојба, на позициите Побарувања и Пасивни временски разграничувања во износ од 1.639 илјади денари кој се однесува на побарувања од Министерството за здравство за извршени услуги по програми кои потекнуваат од 2016 година кои биле отпишани без одлука на Управниот одбор.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 10

ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

		во 000 денари	
Опис на позицијата	Образложение	2020	2019
Приходи			
Неданочни приходи	3.1.	39.554	33.698
Трансфери и донации	3.2.	5.828	4.467
Вкупно приходи		45.382	38.165
Расходи			
Тековни расходи			
Плати и надоместоци	3.3.1.	8.815	9.840
Стоки и услуги	3.3.2.	28.503	26.201
Субвенции и трансфери	3.3.3.	159	0
Вкупно тековни расходи		37.477	36.041
Капитални расходи			
Капитални расходи	3.4.	4.193	1.327
Вкупно капитални расходи		4.193	1.327
Вкупно расходи		41.670	37.368
Остварен вишок на приходи		3.712	797

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 11

ЈАВНА ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА
ЦЕНТАР ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ БИТОЛА
СМЕТКА ЗА СОПСТВЕНИ ПРИХОДИ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ

		во 000 денари	
Опис на позицијата	Образложение	2020	2019
Актива			
Тековни средства			
Парични средства	4.1.1.	3.712	792
Побарувања	4.1.2.	9.417	11.442
Активни временски разграничувања	4.1.3.	9.439	11.142
Залихи	4.1.4.	12.511	8.319
Вкупно тековни средства		35.086	31.699
Вкупна актива		35.086	31.699
Пасива			
Тековни обврски			
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.2.1.	9.424	11.053
Примени аванси, депозити и кауции	4.2.2.	29	89
Обврски за даноци и придонеси од добивката	4.2.3.	136	98
Пасивни временски разграничувања	4.2.4.	12.986	12.140
Вкупно тековни обврски		22.575	23.380
Извори на средства			
Извори на капитални средства	4.3.1.	12.511	8.319
Вкупно извори на деловни средства		12.511	8.319
Вкупна пасива		35.086	31.699

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____

Овластен државен ревизор 12
